

Determinanty wyboru opodatkowania dochodu osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – progresja a podatek liniowy

Wstęp

Osoby fizyczne coraz częściej dokonują wyborów między pracą na etacie a prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Wśród wielu czynników, które należy rozważyć przed rozpoczęciem własnej działalności kluczowe miejsce znajduje sposób opodatkowania podmiotu. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w odróżnieniu od wykonujących pracę najemną, mają wpływ na sposób rozliczania się z urzędem skarbowym, a tym samym na wysokość zobowiązań podatkowych.

Wybór właściwej strategii podatkowej dla prowadzonej działalności gospodarczej jest uzależniony od znajomości przepisów podatkowych i umiejętności podejmowania działań mających na celu zmniejszenie obciążeń podatkowych. Nie ma nic złego w tym, że podatnicy dążą do płacenia możliwie najmniejszych podatków, pod warunkiem, że podejmują działania zgodne z prawem. Podatnik prowadzący działalność gospodarczą jako osoba fizyczna może raz w roku – do 20 stycznia, dokonać zmiany sposobu rozliczania z urzędem skarbowym. Świadomość zmienności prawa podatkowego w kolejnych latach pozwala podatnikom dokonywać wyborów w sposobach opodatkowania w taki sposób, aby były one dla nich najbardziej racjonalne (zarówno z punktu widzenia wysokości płaconych podatków, jak i ryzyka podatkowego, związanego między innymi z większym skomplikowaniem jednych sposobów rozliczeń w stosunku do innych). Jest to o tyle ważne, że na skutek zmieniających się prawie w każdym roku przepisów podatkowych, strategia podatkowa aktualna w jednym roku, może wymagać korekty i zmiany sposobu opodatkowania w roku kolejnym.

Według danych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w sektorze MSP aż 92% firm prowadzonych jest właśnie jako działalność go-

* Dr, Katedra Finansów, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Gdański, aszczepaniak@wzr.pl, Armii Krajowej 101, pokój 129, 81-824 Sopot

spodarcza osób fizycznych [PARP, s.19]. Celowe jest więc dokonanie analizy metod rozliczania tych podatników z urzędem skarbowym. Mogą oni wybrać jeden z czterech sposobów rozliczania się (przy założeniu, że spełniają warunki ustawowe uprawniające do wyboru konkretnego sposobu rozliczania): karta podatkowa, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, progresja podatkowa (inaczej zasady ogólne) oraz podatek liniowy.

Celem opracowania jest przedstawienie sposobów rozliczenia podatku dochodowego osób prowadzących działalność gospodarczą oraz analiza czynników, które mogą wpływać na wybór określonej formy opodatkowania. Realizacja celu wymagała dokonania analizy i niezbędnych wyliczeń na podstawie danych dotyczących rozliczania podatku dochodowego w Polsce w latach 2004-2011. Dane pochodzą przede wszystkim z opracowań Ministerstwa Finansów oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

1. Opodatkowanie na zasadach ogólnych

Progresja podatkowa polega na opodatkowaniu dochodów z działalności gospodarczej tą samą skalą, którą opodatkowane są dochody z pracy najemnej (obecnie 18% i 32%). Jest to podstawowy sposób opodatkowania działalności. Za stosowaniem takiej formy opodatkowania przemawia fakt, że tylko w tym przypadku można łączyć dochody z działalności gospodarczej z innymi dochodami podatnika uzyskanymi w danym roku podatkowym. W opracowaniu celowo ujęto zakres czasowy od roku 2005 ponieważ w okresie 2005-2009 następowały zmiany, które mogły wpłynąć na decyzje podatników dotyczące wyboru sposobu opodatkowania. Najważniejsza zmiana, dotycząca skali podatkowej nastąpiła w 2009 roku.

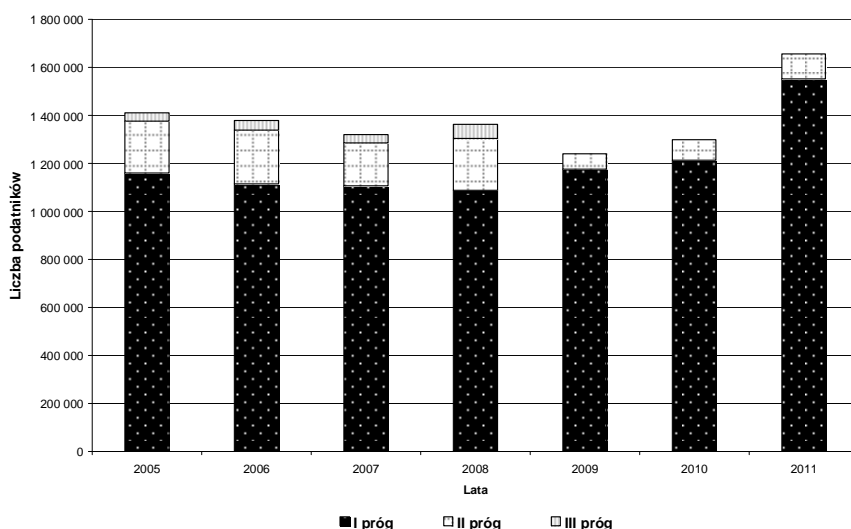
Rozliczając się na zasadach ogólnych przedsiębiorca nie traci szansy rozliczania się wspólnie z małżonkiem ani rozliczenia jako rodzic samotnie wychowujący dziecko (pod warunkiem, że spełnia wszystkie kryteria dotyczące preferencyjnych rozliczeń). Dodatkowo może korzystać z wszystkich ulg przeznaczonych dla podatników rozliczających się według skali podatkowej.

Pomimo takiego ułatwienia, w poprzednich latach progresja podatkowa kojarzyła się głównie z wysokimi obciążeniami. Było to związane z faktem, że w latach 2002-2005 zlikwidowano wiele ulg podatkowych oraz zmniejszono listę kosztów, które podatnik mógł traktować jako podatkowe koszty uzyskania przychodu [Kędzierska-Szczepaniak, 2009, s.

571]. Kolejnym istotnym czynnikiem, mającym wpływ na mniejsze zainteresowanie progresją było zamrożenie stawek i progów podatkowych, które nie zmieniały się w latach 2001-2006. Jedynie w okresie 2001-2003 nieznacznie wzrastała kwota wolna od podatku - od 2.596,42zł do 2.790zł, co oznaczało pomniejszenie podatku odpowiednio o 493,32zł i 530,01zł. Taka sytuacja powodowała, że obciążenia podatkowe realnie wzrastały, chociażby ze względu na fakt, że średnie wynagrodzenie w gospodarce w tym samym czasie wzrosło z 2.061,85zł w 2001 roku do 2.477,23zł w 2006 roku.[GUS, 2012].

Czynnikiem, który miał wpłynąć na ponowne zainteresowanie przedsiębiorców progresją podatkową było podwyższenie w 2007 roku progów podatkowych i kwoty wolnej od podatku oraz wprowadzenie nowych ulg i odliczeń, które miały stanowić zachętę dla podatników (np. ulga na nabycie nowych technologii, prorodzinna czy internetowa). Na rysunku 1 przedstawiono liczbę podatników rozliczających się na zasadach ogólnych w latach 2005-2011. Dane dotyczą wszystkich podatników prowadzących działalność gospodarczą opodatkowaną na zasadach ogólnych (zarówno tych, dla których była ona jedynym źródłem dochodu, jak i tych, którzy dodatkowo pracowali lub uzyskiwali dochody z innych źródeł).

Rysunek 1. Liczba i struktura podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się według skali w latach 2005-2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

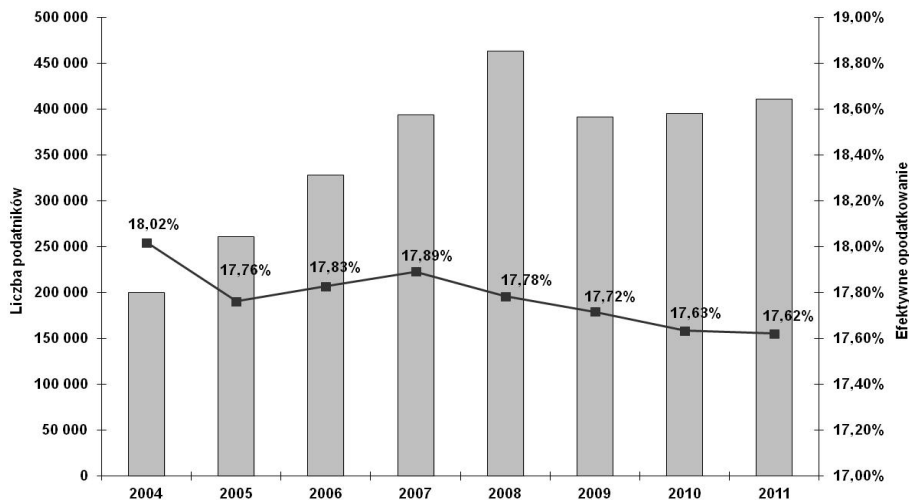
Liczba podatników rozliczających się progresją podatkową spadała do roku 2007 włącznie. W 2008 roku odnotowano wzrost zainteresowania tą formą rozliczeń o ok.3,3% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Ponowny spadek liczny podatników (o ponad 9%) odnotowano w 2009 roku. Co prawda był to pierwszy rok, kiedy zastosowano dwustopniową skalę podatkową, korzystniejszą w szczególności dla podatników o wyższych dochodach, z drugiej jednak strony był to trudny rok dla przedsiębiorstw związany ze spowolnieniem gospodarczym. Co prawda liczba nowopowstałych firm zwiększyła się w tym okresie o blisko 19%, jednak równocześnie o 45% wzrosła liczba firm zlikwidowanych [PARP, 2011, s.19]. Począwszy od 2009 roku liczba podatników rozliczających się podatkiem progresywnym wzrastała – największy wzrost nastąpił w 2011 roku – o ponad 27% w stosunku do roku poprzedniego. Na uwagę zasługuje również to, że rosła nie tylko liczba podatników, ale również ich udział procentowy w pierwszym progu podatkowym – w 2011 roku aż 93,66% podatników prowadzących działalność gospodarczą rozliczała się tylko 18% podatkiem (patrz rysunek 1). Z jednej strony może to oznaczać niższe dochody do opodatkowania, z drugiej jednak świadome działania podatników mające na celu minimalizację obciążeń podatkowych i zmiany formy opodatkowania na podatek liniowy w sytuacji, kiedy przewidywali przekroczenie progu podatkowego.

2. Podatek liniowy

Podatek liniowy dla działalności gospodarczej osób fizycznych wprowadzony został w 2004 roku. Zgodnie ze Strategią podatkową Polski [Ministerstwo Finansów, 2004, s.9] podatek liniowy miał przybliżyć formę rozliczania się osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą do rozliczenia osób prawnych. Strategia zakładała ujednoczenie zasad dotyczących opodatkowania działalności gospodarczej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Miało ono między innymi polegać na ustanowieniu jednolitej, liniowej dziewiętnastoprocentowej stawki podatku zarówno dla osób fizycznych jak i prawnych oraz wyeliminowanie rozliczania się w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Liczba podatników zainteresowanych rozliczaniem się w tej formie wzrastała z roku na rok do roku 2008 włącznie (patrz rysunek 2). W roku 2009 nastąpił spadek liczby podatników. Był on spowodowany z jednej strony wprowadzeniem nowych progów w podatku progresywnym dzięki czemu stał się on bardziej opłacalny, z

drugiej natomiast ogólną sytuacją ekonomiczną i spowolnieniem gospodarczym (analogicznie jak w progresji podatkowej).

Rysunek 2. Liczba podatników podatku liniowego oraz efektywna stopa procentowa w Polsce w latach 2004-2011

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

W podatku liniowym brak jest tzw. kwoty wolnej (czyli kwoty dochodu niepodlegającej opodatkowaniu) oraz nie można korzystać z wielu preferencji podatkowych, które występują w progresji podatkowej (np. wspólnego rozliczenia z małżonkiem czy dzieckiem, ulgi prorodzinnej). Podatnicy rozliczający się w tej formie mogą, tak, jak rozliczający się skalą podatkową, odliczyć od dochodu odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne, od podatku opłacone składki na ubezpieczenie zdrowotne (w wysokości 7,75% podstawy wymiaru) oraz skorzystać z ulgi abolicyjnej. Dodatkowo mogą odliczyć 1% podatku na cele organizacji pożytku publicznego. Na wybór podatku liniowego nie mogą zdecydować się osoby, które w roku podatkowym lub w roku go poprzedzającym wykonywały usługi w ramach stosunku pracy lub też spółdzielczego stosunku pracy na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy [Ustawa z dnia 26 lipca 1991, art.30c].

Z punktu widzenia podatnika istotny jest również fakt, że w przypadku rozliczania podatkiem liniowym, nie można łączyć dochodów z działalności gospodarczej z innymi dochodami (np. z tytułu umowy o pracę). Oznacza to, że podatnik, który oprócz prowadzonej działalności uzyskał w roku podatkowym inne dochody, zobowiązany jest do złożenia

nia dwóch odrębnych zeznań rocznych. Co więcej, decydując się na podatek liniowy wybiera taki sposób rozliczenia dla każdej prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Jeżeli podatnik równocześnie jest współnikiem w spółce osobowej i prowadzi indywidualnie działalność, w obu tych przedsięwzięciach rozlicza się tą samą metodą.

Aby wybrać podatek liniowy, jako sposób rozliczania, należy złożyć pisemne oświadczenie naczelnikowi właściwego urzędu skarbowego do dnia 20 stycznia roku podatkowego w przypadku zmiany, natomiast w sytuacji, kiedy podatnik dopiero otwiera działalność, do dnia poprzedzającego dzień jej rozpoczęcia, nie później niż w dniu, kiedy uzyskano pierwszy przychód.

3. Determinanty wyboru formy opodatkowania dochodu

Wybór formy opodatkowania zależy przede wszystkim od rodzaju i skali wykonywanej działalności, kwoty osiągniętych przychodów, wielkości ponoszonych kosztów, przejrzystości przepisów podatkowych, możliwość korzystania z ulg i zwolnień, ogólnej sytuacji gospodarczej oraz preferencji podatnika. Przy takich samych dochodach uzyskiwanych z działalności gospodarczej podatnik może wybrać inny rodzaj rozliczania podatkowego, w zależności od swojej sytuacji rodzinnej.

Warto nadmienić, iż wybór formy opodatkowania to tylko jeden z czynników, które mają wpływ na wysokość zobowiązania podatkowego. Osoba prowadząca działalność gospodarczą decydująca się na opodatkowanie progresywne lub podatek liniowy musi brać pod uwagę przede wszystkim przepisy podatkowe związane ze szczególnymi zasadami ustalania dochodu, które określone są w artykułach 24-25a Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych [Ustawa z dnia 26 lipca 1991, art. 24-25a]. Zarówno w przypadku opodatkowania na zasadach ogólnych, jak i w podatku liniowym dochód ustalany jest na podstawie danych z ksiąg rachunkowych, prowadzonych w oparciu o przepisy o rachunkowości, skorygowany o przepisy podatkowe [Ustawa z dnia 26 lipca 1991, art. 24]. Podatnik rozlicza się podatkową księgą przychodów i rozchodów lub prowadzi pełną księgowość. Zależy to nie tylko od preferencji podatnika, ale również od wysokości przychodów osiągniętych w poprzednim roku podatkowym. Podatnik ma prawo rozliczać się podatkową księgą przychodów i rozchodów, jeżeli przychody te w roku poprzedzającym rok podatkowy były niższe niż równowartość 1.200.000 euro. W sytuacji, kiedy przychody przekroczą tą wartość, podatnik zobowiązany jest w kolejnym roku podatkowym do prowadze-

nia pełnej księgowości [Ustawa z dnia 29 września 1994, art.2 ust.1 pkt 2]. Warto zwrócić uwagę na fakt, że limit w tej wysokości obowiązuje dopiero od sierpnia 2008 roku. Wcześniej był on niższy o 1/3 i wynosił równowartość 800.000 euro. Podatnik, który zmuszony był prawnie do rozliczania się w formule pełnej księgowości w roku 2008, miał prawo do zmiany sposobu rozliczania od 1 września 2008 roku, jeżeli jego obroty w 2007 roku nie przekroczyły 4.553.000zł (równowartości 1.200.000 euro). Gdyby limit ten nie został podniesiony w 2008 roku wynosiłby 3.022.000zł. Warto zwrócić uwagę na fakt, że określenie limitów w euro oznacza, iż konieczność prowadzenia pełnej księgowości powiązana jest bezpośrednio z sytuacją gospodarczą i wartością polskiej waluty.

Podatnik, który nie przekroczy limitów nie ma obowiązku rozliczania się podatkową księgą przychodów i rozchodów, może zdecydować się na pełną księgowość. Nie zdarza się to jednak często, ponieważ pełna księgowość jest bardziej czasochłonna i kosztowna niż podatkowa księga przychodów i rozchodów. Koszty, związane z prowadzeniem pełnej księgowości, według danych Ministerstwa Gospodarki, mogą być nawet trzykrotnie wyższe niż koszty prowadzenia podatkowej księgi przychodów [Pokojska, 2007].

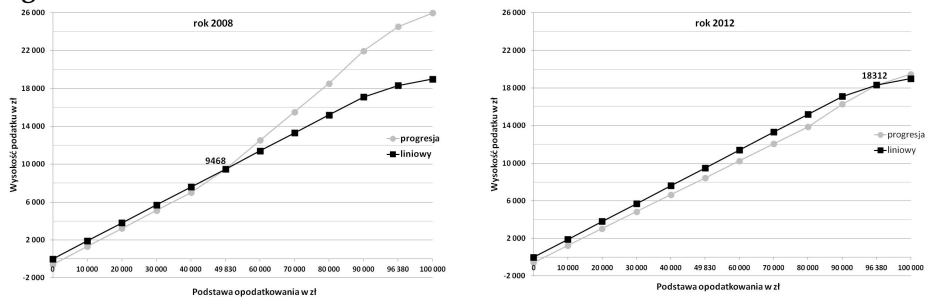
Czynnikiem, który podatnicy zawsze biorą pod uwagę przy wyborze formy opodatkowania jest wysokość potencjalnych zobowiązań podatkowych i prostota rozliczania się. Biorąc pod uwagę drugi z czynników, podatek liniowy wydaje się być lepszym (łatwiejszym) rozwiązaniem. Jednak z drugiej strony obciążenia będące konsekwencją wyboru tej formy opodatkowania bywają niejednokrotnie wyższe niż w przypadku progresji podatkowej.

W wyniku wprowadzenia dwustopniowej skali podatkowej w 2009 roku, podatek liniowy przestał być już tak konkurencyjny, jak wcześniej. Wynika to z faktu, iż jeszcze w 2008 roku funkcjonowała trzystopniowa skala z podatkiem rządu 19%, 30% i 40%. Oznaczało to, że najniższy próg podatkowy był równy opodatkowaniu podatkiem liniowym (19%), a wystarczyło aby dochody po odliczeniach podatnika prowadzącego działalność gospodarczą przekroczyły 44.490 zł rocznie (czyli średnio 3.707,50zł miesięcznie) aby musiał on od nadwyżki odprowadzać podatek 30%. Kolejne przekroczenie progu o wartości 85.528zł rocznie (czyli średnio 7.127,33 zł miesięcznie) skutkowało naliczaniem podatku 40% od nadwyżki. W rezultacie, podatnicy których prognozy dotyczące planowanych dochodów przekraczały przynajmniej pierwszą wartość (czy-

li 44.490zł) zdecydowali się na podatek liniowy, przy którym co prawda tracili możliwość odliczenia kwoty wolnej i niektóre ulgi, ale z drugiej strony mieli zagwarantowaną stałą stopę podatku, wynoszącą 19% dochodu.

Począwszy od 2009 roku¹ najniższy podatek według skali jest o jeden punkt procentowy niższy niż podatek liniowy. Oznacza to, że jeżeli tylko szacowane dochody podatnika za rok podatkowy nie przekroczą 96.380zł rocznie (patrz rysunek 3) to korzystanie z rozliczenia podatkiem liniowym nie ma ekonomicznego sensu (dla porównania w 2008 roku próg ten wyniósł 49.830zł).

Rysunek 3. Porównanie opłacalności podatku na zasadach ogólnych i liniowego w latach 2008 i 2012

Źródło: Opracowanie własne.

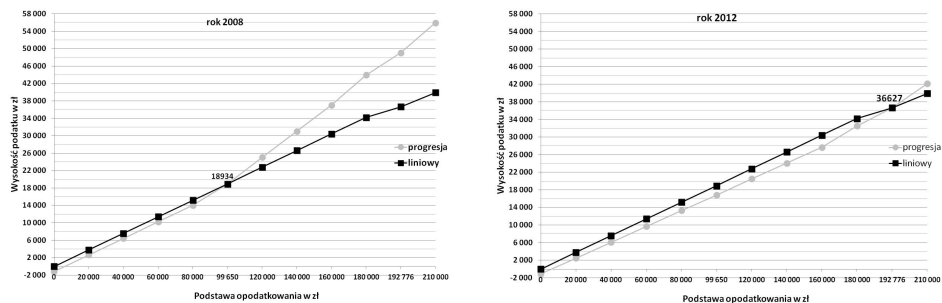
Jak wspomniano wcześniej w przypadku rozliczania się podatkiem progresywnym można skorzystać z preferencyjnego rozliczenia się z małżonkiem bądź z dzieckiem, jeżeli jest się samotnym rodzicem. W takiej sytuacji próg opłacalności podatku progresywnego jest jeszcze wyższy i wynosi 192.776zł (dla porównania w 2008 roku wynosił on 99.700zł). Dodatkowo można (przynajmniej do końca 2012 roku²) skorzystać z ulgi prorodzinnej. Na rysunku 4 przedstawiono porównanie wysokości płaconego podatku w latach 2008 i 2009-2012 w zależności od wysokości osiąganego dochodu przy założeniu, że rozliczając się na zasadach ogólnych podatnik ma prawo skorzystać z preferencyjnego opo-

¹ Skala i progi podatkowe w latach 2009-2012 nie zmieniły się.

² Począwszy od 2013 roku wysokość ulgi prorodzinnej zależeć będzie od liczby dzieci i dochodów małżonków.

datkowania wspólnie z małżonkiem lub jako rodzic samotnie wychowujący dziecko³.

Rysunek 4. Porównanie opłacalności podatku na zasadach ogólnych przy zastosowaniu preferencyjnego rozliczenia i podatku liniowego w latach 2008 i 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Tablica 1. Porównanie cech progresji i podatku liniowego

Lp.	Cechy	Progresja	Podatek liniowy
1.	Podstawa opodatkowania	dochód po odliczeniach	dochód po odliczeniach
2.	Stopa podatku	18%, 32%	19%
3.	Łączenie dochodów z różnych źródeł	tak	nie
4.	Rozliczenie wspólne rozliczenie z małżonkiem	tak	nie
5.	Rozliczenie jako rodzic samotnie wychowujący dziecko	Tak	nie
6.	Kwota wolna	3091	nie
7.	Ulga prorodzinna	1.112,04zł na każde dziecko	nie
8.	Termin rozliczenia	30 kwietnia kolejnego roku podatkowego	30 kwietnia kolejnego roku podatkowego
9.	Formularz PIT	36	36L
10.	Ewidencja	podatkowa księga przychodów i rozchodów lub pełna księgowość	podatkowa księga przychodów i rozchodów lub pełna księgowość

Źródło: Opracowanie własne.

W przypadku zasad dotyczących opodatkowania progresją i podatkiem liniowym można zwrócić uwagę na różnice, które powodują, że

³ Takie preferencyjne rozliczenie polega na podzieleniu sumy dochodów małżonków przez dwa a następnie dla takiej wartości obliczenia podatku zgodnie ze skalą w podwójnej wysokości.

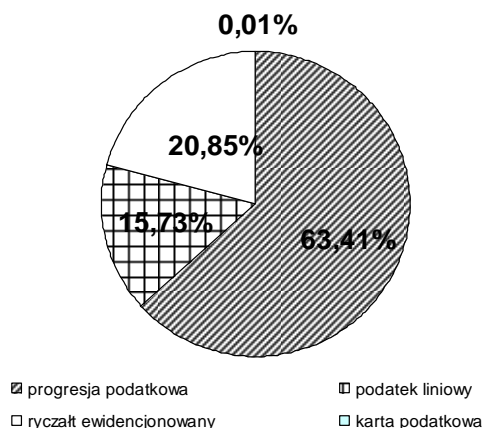
w zależności od okoliczności jedna z tych form jest dla podatnika korzystniejsza. Z drugiej strony te formy rozliczeń mają wiele cech wspólnych, które wynikają z faktu, że w obu przypadkach opodatkowany jest dochód (inaczej niż w przypadku ryczału od przychodów ewidencjonowanych czy karty podatkowej). W tabelicy 1 przedstawiono podstawowe różnice pomiędzy podatkiem liniowym a progresją podatkową.

Ważne jest, aby każdy przedsiębiorca zastosował odpowiednią do swojej działalności strategię podatkową. Nie zawsze zmiana sposobu opodatkowania musi nieść dla podatnika korzyści. Zdarza się, iż nieznanomość przepisów powoduje, że teoretycznie lepsza forma opodatkowania, dla konkretnego podatnika oznacza wzrost obciążeń podatkowych. Przykładem może być sytuacja, kiedy podatnik o dochodach przekraczający 190.000zł podejmie decyzję o zmianie opodatkowania z progresji na podatek liniowych zachęcony niższymi stawkami podatku, równocześnie nie biorąc pod uwagę faktu, że pozostając na progresji podatkowej mógłby rozliczyć się z żoną i skorzystać z ulgi prorodzinnej.

Zakończenie

Zainteresowanie poszczególnymi formami opodatkowania działalności gospodarczej zmienia się z roku na rok, na co wpływ ma szereg czynników. Według danych Ministerstwa Finansów w 2011 roku ponad 64% osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą rozliczało się na zasadach ogólnych, wykorzystując progresywną skalę podatkową (patrz rysunek 5).

Rysunek 5. Struktura podatników prowadzących działalność gospodarczą ze względu na sposób rozliczania się w 2011 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Jest to związane między innymi z tym, że część podatników, którzy zdecydowali się na prowadzenie własnej działalności, równocześnie osiąga inne dochody, np. z tytułu umowy o pracę. Rozliczając się z urzędem skarbowym chcą oni ograniczyć liczbę zeznań rocznych do minimum. Ponadto z tym sposobem rozliczenia związane są wspomniane powyżej przywileje w postaci ulg i preferencji podatkowych. Podatek liniowy, który miał zastąpić inne formy rozliczania osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wybrało niecałe 16% podatników.

Literatura

1. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2004 roku* (2005), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
2. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2005 roku* (2006), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
3. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2006 roku* (2007), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
4. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2007 roku* (2008), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
5. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2008 roku* (2009), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
6. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2009 roku* (2010), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
7. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2010 roku* (2011), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
8. *Informacja dotycząca rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w 2011 roku* (2012), Ministerstwo Finansów, Departament Podatków Dochodowych, Warszawa.
9. Kędzierska-Szczepaniak A. (2009), *Opodatkowanie działalności gospodarczej w warunkach kryzysu*, w: *Przedsiębiorstwo w warunkach kryzysu*, Bieśliński J. (red.), Prace i Materiały Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk.

10. Pokojska A. (2007), *Mniej przedsiębiorców będzie prowadzić pełną księgowość*, „Gazeta Prawna” 12.12.2007.
11. *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce* (2011), Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa.
12. *Strategia podatkowa* (2004), Ministerstwo Finansów, Warszawa.
13. Szczodrowski G.. (2007), *Polski system podatkowy*, WN PWN, Warszawa.
14. *Średnie wynagrodzenie w gospodarce narodowej w latach 1950-2011*, GUS, www.stat.gov.pl, dostęp dnia 15.11.2012.
15. Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, Dz.U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223.
16. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych, Dz.U. z 2012 r., poz. 361 z późn. zm.

Streszczenie

Według danych Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości aż 92% przedsiębiorstw w sektorze MSP to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Podatnicy ci mogą korzystać z różnych form opodatkowania. Na wybór opodatkowania wpływ ma sytuacja finansowa i rodzinna podatnika, ogólne warunki gospodarcze, przejrzystość przepisów podatkowych, możliwość korzystania z ulg i zwolnień. Wysokość zobowiązań podatkowych w zależności od wybranego sposobu rozliczenia może się znacząco różnić. W związku z tym ważne jest, aby osoby prowadzące działalność gospodarczą знаły cechy poszczególnych sposobów opodatkowania i potrafiły opracować najlepszą dla siebie strategię podatkową.

Słowa kluczowe

danina publiczna, redystrybucja dochodów, strategia podatkowa, podatek

Progressive or Proportional Income Tax – the Determinants of the Taxation Choice of Sole Traders (Summary)

According to the data of The Polish Agency for Enterprise Development as much as 92% enterprises in the sector of SME are sole traders. Those tax-payers can use the various forms of taxation. The influence on the choice of taxation is the tax-payer financial and family situation, general economic conditions, the transparency of tax law, the possibility of using the reliefs and benefits. The height of tax can significantly differ in dependence on the chosen way of taxation type. Because of this it is very important for the sole trader to have a good tax strategy.

Keywords

tribute, income redistribution, tax strategy, taxation